

آیین نامه و ضوابط استفاده از ضرایب عمده فروشی و خرده فروشی کالا

۱- منظور از ضرایب بخش عمده فروشی و خرده فروشی درصدهای مجازی است که عوامل تامین و توزیع کالاها اعم از اشخاص حقیقی و حقوقی که براسای ضوابط قانونی محوز توزیع و عرضه کالا را دارند ، می توانند بابت جمع سود و هزینه های جاری و مالی به قیمت خرید طبق فاکتور اضافه کرده و نسبت به فروش در مقطع عمده و خرده اقدام کنند .

۲- ضرایب عمده فروشی و خرده فروشی برای انواع کالاها با تصویب کمیسیون هیأت عالی نظارت تعیین و اعلام می گردد . ضرایب مصوب به عنوان حداکثر رقمی است که به قیمت خرید طبق فاکتور قابل افزایش است . توضیحات و اختیارات ادارات کل بازرگانی و کمیسیون های نظارت در مورد ضرایب به همراه جداول مصوب اعلام و تشریح می شود .

۳- کلیه کالاها و خدماتی که در مراجع قانونی مشمول قیمت گذاری است و رسماً اعلام قیمت می شود از نظر ضرایب عمده فروشی با خرده فروشی عیناً مطابق نامه اعلام قیمت می باشد .

۴- براساس ضوابط و دستورالعملهای صادره قیمت کالاها در مبادی تولید تهیه و توزیه در سه مقطع زیر اعلام می شود :

الف : قیمت فروش درب کارخانه یا فروش درب انبار وارده کننده

ب : قیمت عمده فروشی یا قیمت فروش توزیع کننده به مغازه دار

ج : قیمت خرده فروشی یا قیمت فروش مغازه دار به مصرف کننده نهایی به نحوی که عرفاً خرده تلقی شود .

۵- کارخانه یا وارده کننده به هیچ وجه مجاز به استفاده از ضرایب عمده فروشی و خرده فروشی نسبت و صرفاً باید براسای قیمت درب کارخانه یا فروش وارده کننده اقدام کند . مگر در مواردی که براساس قوانین و ضوابط موجود ذیربط مجوز یا جواز توزیع یا عرضه مستقیم به مصرف کننده نهایی (خرده فروشی) را داشته باشد . در این صورت به نسبت توزیع یا عرضه مستقیم حق برخورداری از ضرایب مصوب را خواهد داشت .

۶- عمده فروشی :

فروش از نظر برخورداری از ضریب یا قیمت مصوب عمده فروشی دارای شرایط زیر است :

۶-۱- بر اساس قانون نظام صنفی ، فرد صنفی شناخته شده و پروانه عمده فروشی یا بنکداری داشته باشد .

۶-۲- کالا را از مبادی اولیه تولید و تامین تهیه و به واحدهای خرده فروشی عرضه می کنند .

۶-۳- فروش واحدهای عمده فروشی به غیر مصرف کننده نهایی است . فروش کالا برای مصرف ارگانها، نهادها ، سازمانها ، عمده فروش تلقی می شود .

۶-۴- شرکتهای پخش سراسری که به امر توزیع کالا از مبادی اولیه تولید و تامین تا درب مغازه های سراسر کشور یا استانی و منطقه ای اشتغال دارند ، در صورت داشتن مجوز و تأیید از سوی وزارت بازرگانی ، عمده فروش تلقی می شود و بابت جمع سود و هزینه حمل عمده فروشی که به عنوان ضریب پخش سراسری تلقی می شود ، تابع درصدهای مصوب مربوط به پخش سراسری ، منطقه ای و استانی می باشند

۶-۵- اتحادیه های مرکزی اعم از کارگری ، کارمندی ، روستایی ، عشایری ، مصرف محلی و نظامی که وظیفه تامین و تدارک فروشگاههای تابعه را به عهده دارند ، عمده فروش تلقی می شود . لذا ، چنانچه نسبت به تحویل کالا درب شرکتهای تابعه در سراسر کشور یا منطقه ای و استانی عمل کنند ، تابع ضرایب مربوط به پخش و در غیر این صورت تابع ضرایب عمده فروشی می باشند . چنانچه تامین و تدارک کالا برای شرکتهای اتحادیه های استانی تحت پوشش باشد ، ضریب عمده فروشی با توافق بین اتحادیه یا تعاونی مرکزی یا اتحادیه یا شرکت استانی تقسیم می شود .

۶-۶- سازمانهای مرکزی مربوط به فروشگاههای زنجیره ای یا تعاونی ها که تامین و تدارک کالا برای فروشگاههای تحت پوشش را به عهده دارند در فروش کالا به واحدهای خود تابع ضوابط عمده فروشی هستند 6-7- نمایندگی شرکتهای و کارخانجات تولیدی که در مناطق مختلف کشور فعالیت می کنند ، در فروش کالا مشمول ضریب عمده فروشی هستند ، مگر اینکه طبق مجوز و تایید مراجع ذی ربط عرضه کالا به مصرف کننده نهایی به صورت خرده فروشی را هم انجام دهند که در این صورت می توانند از ضریب خرده فروش نیز استفاده کنند

۶-۸- شرکتهای و نمایندگی هایی که امور تامین و تدارک کالا بعنوان خدمات پس از فروش ، گارانتی و امثالهم را به عهده دارند و نسبت به عرضه کالا به نمایندگی های مجاز یا فروشگاههای ذی ربط اقدام می کنند ، تابع ضریب عمده فروشی هستند ، مگر اینکه با تأیید مراجع ذی ربط حمل و تحویل تا درب نمایندگی ها و فروشگاهها را به عهده داشته باشند که مشمول ضرایب پخش خواهند بود .

۶-۹- اتحادیه یا شرکتهای تعاونی صنفی - صنعتی ، دام و طیور ، کشاورزی که تامین و تدارک واحدهای تولیدی تحت پوشش را به عهده دارند ، تابع ضرایب عمده فروشی هستند و چنانچه تامین کالا و نهادها برای شرکتهای تحت پوشش باشد ، ضریب عمده فروشی با توافق فی مابین اتحادیه های شرکت تعاونی مرکزی با شرکتهای تعاونی تحت پوشش قابل تقسیم است به نحوی که در مجموع برابر ضریب مصوب عمده فروشی باشد

۶-۱۰- نهاد و سازمانی که طبق مصوبات و ضوابط وظیفه تامین و تدارک کالا و خدمات برای تشکیلات تحت پوشش را به عهده دارد، مشمول ضریب عمده فروشی است

۷- ضریب عمده فروشی یا پخش سراسری، منطقه ای و استانی، حداکثر ضریبی است که در فاصله قیمت‌های درب کارخانه با فروش وارد کننده تا قیمت فروش به مغازه دار یا سایر مواردی که فوقاً توضیح داده شد می باشد. بنابر این وجود هر عامل یا واسطه دیگری در این فاصله که موجب افزایش ضریب شود، مجاز نمی باشد و اعمال ضرایب مجدد تخلف می باشد.

۸- خرده فروشی

استفاده از ضرایب مربوط به خرده فروشی کالا و خدمات با مبانی و شرایط زیر است:

۸-۱- واحد عرضه کننده کالا بعنوان خرده فروشی دارای جواز کسب طبق قانون نظام صنفی باشد.

۸-۲- کالا را از مبادی اولیه و یا واحدهای عمده فروشی تهیه و جهت فروش به مصرف کننده نهایی عرضه نماید. عرضه به مصرف کننده نهایی به گونه ای است که از نظر مقدار و مبلغ عرفاً خرده فروش تلقی می شود. بنابر این عرضه به مصرف کنندگان نهایی نظیر ارگانها، نهاد ها و سازمانهایی که به صورت کلی برای مصرف تشکیلات خود خرید می کنند از مصادیق خرده فروشی تلقی نمی شود و عمده فروشی است

۸-۳- در صورتیکه کالا توسط واحدهای خرده فروشی از مبادی تولید و تامین خریداری شود، استفاده از ضرایب خرده فروشی نسبت به قیمت فروش کارخانه یا قیمت فروش وارد کننده می باشد

۸-۴- فروش کالا توسط واحد خردفروشی به خریدارانی که به صورت قصد توزیع یا فروش مجدد دارند از نظر استفاده از ضرایب خرده فروش تلقی نمی شود و در این موارد حداکثر ضریب عمده فروشی قابل محاسبه است

۸-۵- چنانچه واحد خرده فروشی از طریق شرکتهای پخش سراسری، استانی و یا منطقه ای نسبت به تحویل کالا اقدام کنند، اعمال ضریب خرده فروشی نسبت به قیمت خرید از شرکتهای پخش می باشند

۸-۶- فروشگاههای زنجیره ای و تعاونی های مصرف شهری و روستای در فروشگاههای عرضه کالا به مصرف کنندگان نهایی به صورت خرده، مشمول استفاده از ضرایب خرده فروشی قرار دارند

۸-۷- عاملین یا نمایندگان مستقیم واحدهای تولیدی که به صورت عام مشمول ضوابط عمده فروشی می باشند، چنانچه طبق ضوابط و با رعایت مقررات مجوز عرضه کالا به مصرف کننده نهایی یا تک فروشی را داشته باشد، از ضریب خرده فروشی استفاده کنند.

کمیسیون هیات عالی نظارت

درصد ضرایب سود و هزینه‌های عمده فروشی و خرده فروشی کالا (مصوبه 1385/6/15)

ردیف	شرح	حداکثر سود و هزینه‌های عمده فروشی (درصد)	حداکثر سود و هزینه‌های خرده فروشی (درصد)
۱	برنج داخلی	۳	۱۲
۲	کره، پنیر و سایر محصولات لبنی غیر یارانه‌ای	۴	۱۵
۳	فرآورده‌های گوشتی	۳	۱۲
۴	گوشت قرمز	۳	۸
۵	گوشت مرغ	۳	۱۰
۶	تخم مرغ	۳	۱۰
۷	ماهی	۳	۱۲
۸	کمپوت، کنسرو، مربا، شربت، آبمیوه، سس، حلو و مشابه	۳	۱۲
۹	بیسکویت، شکلات، کیک، کلوچه، ویفر، سوهان، گز، نبات و مشابه	۳	۱۲
۱۰	انواع رشته و ماکارونی	۳	۱۰
۱۱	حبوبات و غلات فله بسته بندی شده و پاک شده و پاک نشده	۳	۱۲
۱۲	انواع خشکبار و آجیل	۳	۱۰
۱۳	ادویه، نمک و ارد بسته بندی	۳	۱۲
۱۴	میوه، تره بار و سیفی	۵	۱۵-۳۰ با نظر کمیسیون نظارت مرکز استان
۱۵	چای، قهوه، کاکائو	۳	۱۰
۱۶	خمیر مایه	۳ (مصارف ثانویه)	۱۰ (مصارف مردمی آزاد)
۱۷	انواع نوشابه گاز دار	۳	۱۰
۱۸	انواع لوازم بادوام سرمایه‌ای نظیر یخچال تلویزیون با حدود قیمت بالای ۱۰۰۰۰۰۰ ریال	۳	۷
۱۹	انواع لوازم خانگی مصرفی (کوچک) با قیمت‌های کمتر از یک میلیون ریال	۴	۱۰
۲۰	انواع منسوجات پنبه‌ای، پشمی و الیاف مصنوعی (۳ عدل فروشی)	۵ (طاقه فروشی)	۱۵ (متر فروشی)
۲۱	فرش ماشینی و موکت	۳	۹
۲۲	انواع نخ	۳	۱۰
۲۳	انواع پوشاک و لباس	۷	۲۰
۲۴	انواع لباس زیر، جوراب، کاموا	۵	۱۵
۲۵	انواع روتختی، ملحفه آماده و حوله و رومیزی	۳	۱۰
۲۶	انواع پتو و لحاف، تشک و بالش آماده	۳	۱۰
۲۷	انواع کیف و کفش	۵	۲۰
۲۸	انواع محصولات سراجی و چمدان	۳	۱۵
۲۹	انواع لوازم کفش	۵	--
۳۰	چرم طبیعی و چرم مصنوعی	۳	--

ردیف	شرح	حداکثر سود و هزینه‌های عمده فروشی (درصد)	حداکثر سود و هزینه‌های خرده فروشی (درصد)
۳۱	انواع کاغذ دیواری ، کفپوش، دیوار پوش و سقف کاذب	۵	۱۰
۳۲	انواع پرده کرکره افقی و عمومی	۵	--
۳۳	انواع کالا و لوازم خرازی	۵	۲۵
۳۴	انواع پلاستیک، نایلون، نایلکس	۳	۱۵
۳۵	انواع ظروف ملامین ، پلاستیک و ظروف یکبار مصرف	۳	۱۵
۳۶	ظروف تفلون، آلومینیم و لعابی	۴	۱۰
۳۷	ظروف چینی و بلور و لوستر	۵	۱۷
۳۸	انواع مصالح ساختمانی (گچ، سیمان و)	۳	۱۰
۳۹	انواع چینی بهداشتی	۳	۱۵
۴۰	کاشی و سرامیک	۳	۱۲
۴۱	انواع شیر آلات بهداشتی ، شیر فلکه ، شیانگ و سیفون	۳	۱۰
۴۲	انواع لوله و اتصالات پی وی سی	۳	۱۰
۴۳	انواع لوازم تأسیسات حرارتی و برودتی	۳	۷
۴۴	انواع محصولات آزیست سیمان، ایرانیت، لوله و ورقهای موجدار و مشابه	۳	۱۵
۴۵	انواع آهن آلات و مقاطع ساختمانی	۲/۵	۵
۴۶	انواع خشکه فولاد	۲/۵	-
۴۷	انواع لوله آب و گاز و تأسیسات	۲/۵	۵
۴۸	انواع لوله‌های آهنی، پروفیل آهنی و آلومینیومی	۳	۷
۴۹	فویل آلومینیم خانگی	۳	۱۲
۵۰	مقتول مسی	۳	۱۰
۵۱	رنگ ساختمانی و صنعتی و لوازم و ابزار نقاشی	۳	۱۲
۵۲	لوازم الکتریکی و سیم کشی و روشنایی	۳	۱۵
۵۳	انواع سیم و کابل	۳	۱۰
۵۴	قفل و یراق آلات	۳	۱۵
۵۵	انواع ابزار و الکتروود (باستثنای ماشین آلات و تجهیزات و دستگاههای صنعتی)	۳	۸
۵۶	انواع موتور، ماشین آلات و تجهیزات صنعتی، کشاورزی، معدنی، تیلر و خرمنکوب	۳	۶
۵۷	قطعات و لوازم یدکی اتومبیل و ماشین آلات صنعتی و کشاورزی و معدنی	۳	۱۵
۵۸	انواع دوچرخه و موتورسیکلت	۳	۷
۵۹	قطعات و لوازم دوچرخه و موتور سیکلت و قطعات یدکی خودرو	۳	۱۵

کمیسیون هیات عالی نظارت

درصد ضرایب سود و هزینه‌های عمده فروشی و خرده فروشی کالا (مصوبه 1385/6/15)

ردیف	شرح	حداکثر سود و هزینه‌های عمده فروشی (درصد)	حداکثر سود و هزینه‌های خرده فروشی (درصد)
۶۰	قطعات و لوازم بدکی انواع یخچال فریزر، یخچال، فریزر سردخانه، لباسشویی و دیگر لوازم برقی خانگی مشابه	۳	۱۵
۶۱	انواع باتری و لاستیک	۳	۱۲
۶۲	روغن ترمز، گریس، فیلتر و اسکازین، روغنهای صنعتی و مشابه	۳	۱۲
۶۳	شیشه اتومبیل و جام ساختمانی	۳	۱۰
۶۴	چوب و فیبر و تخته و نئوپان	۳	۱۲
۶۵	مصنوعات چوبی، میز و صندلی و ملزومات اداری	۳	۱۰
۶۶	انواع مبلمان	۳	۱۵
۶۷	مداد و خودکار	۵	۱۵
۶۸	نوشت افزار و لوازم التحریر و دفتر	۳	۱۵
۶۹	لوازم مهندسی و اداری	۴	۱۲
۷۰	انواع کاغذ (تحریر و فتوکپی) و مقوا	۳	۱۰
۷۱	لوازم پزشکی یکبار مصرف	۳	۱۲
۷۲	انواع لوازم و کالاهای پزشکی و دندانپزشکی و آزمایشگاهی	۳	۱۰
۷۳	انواع تجهیزات و فرآورده‌های پزشکی و دندانپزشکی	۳	۱۰
۷۴	لوازم دارویی بهداشتی و آرایشی	۳	۱۵
۷۵	محصولات سلولزی و بهداشتی و دستمال کاغذی و پاک کننده (بجز پودر های شوینده)	۳	۱۵
۷۶	داروها، مکملها واکسنها و مواد ضد عفونی کننده دام و طیور	۳	۱۲
۷۷	انواع پوشاک و ساک دستی و کیف و کفش ورزشی	۴	۱۵
۷۸	انواع لوازم و تجهیزات ورزشی	۳	۱۲
۷۹	قاب عینک طبی و عینک آفتابی	۳	۱۲
۸۰	انواع ساعت	۳	۱۵
۸۱	سکه، طلا، جواهر	۲	۷
۸۲	زعفران	۲	۸
۸۳	اسباب بازی	۳	۱۲
۸۴	فیلم عکاسی، انواع نوار ویدئو، کاست و مشابه	۳	۱۲
۸۵	صنایع دستی و هنری	۳	۱۲
۸۶	دوربین عکاسی و فیلم برداری	۳	۷
۸۷	دستگاههای مخابراتی الکترونیکی، رایانه و متعلقات مربوط	۳	۷
۸۸	لوازم و قطعات بدکی مربوط به دستگاههای مخابراتی، الکترونیکی، رایانه و صوتی	۳	۱۲

توضیح اینکه:

درصدهای تعیین شده جهت سود و هزینه های عمده فروشی و خرده فروشی شامل سود خالص + هزینه های متر تب بر آن می باشد.

ضوابط پخش سراسری:

خدمات پخش سراسری از درب کارخانه ها و منابع تامین اولیه بصورت حمل و تحویل تا درب مغازه در سراسر کشور در مورد شرکتهایی که خدمات پخش آنها در کشور به تایید اداره کل نظارت بر شبکه های توزیع وزارت بازرگانی رسیده باشد بطور متوسط 10% بابت سود و مجموعه هزینه ها تا تحویل درب مغازه است. تبصره: هزینه و سود پخش سراسری برای شیر خشک 5%، لوازم پزشکی و دندانپزشکی 10% و داروهای دامی و طیور 11% است.

ضوابط پخش منطقه ای و استانی

شرکتهایی که به تایید اداره کل نظارت بر شبکه های توزیع وزارت بازرگانی دارای پخش منطقه ای در چند استان کشور است، ضریب مذکور بطور متوسط 7% و در مورد شرکتهای پخش و توزیع در سطح یک استان بصورت تحویل درب مغازه در کلیه شهرهای استان اقدام می کنند با تایید ادارات کا بازرگانی استان، بصورت متوسط 5% است.

این مصوبه جایگزین کلیه مصوبه های قبلی است و کلیه مصوبات و دستور العمل های مغایر با این مصوبه لغو می گردد.